

Reel analyse og lineær algebra (Matematik H1)

Erhvervsøkonomi-matematik studiet

4 timers skriftlig prøve

Alle hjælpemidler er tilladt, dog ikke regnemaskiner af nogen art.
Sættet er på 3 sider og består af 6 opgaver.

Opgave 1 (Vægt 15%)

Lad

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & a & 1 \\ a & 1 & 5 \end{pmatrix}$$

- 1) Bestem de værdier af $a \in \mathbb{R}$, for hvilke $\det A = 0$.
- 2) Find for ethvert $a \in \mathbb{R}$ den fuldstændige løsning til ligningssystemet

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

Opgave 2 (Vægt 15 %)

Det oplyses, at nedenstående problem har en løsning

$$\text{mimimér } x^2 + y^2 + z^2$$

$$\text{under bibetingelserne } x + y = 3, y - z = 3.$$

- 1) Find denne løsning ved Lagrange's metode.
- 2) Opstil dernæst en parameterfremstilling for de (x, y, z) , der tilfredsstiller bibetingelserne, og anvend denne til at begrunde, at det tilsvarende maksimeringsproblem ikke har nogen løsning.

Opgave 3 (Vægt 15 %)

Betragt matricen

$$\underline{\underline{M}}(a) = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a \\ 1 & a & 1 \end{pmatrix},$$

hvor $a \in \mathbb{R}$.

- 1) Begrund, at $\underline{\underline{M}}(a)$ er diagonaliserbar m.h.t. en ortonormal basis for ethvert $a \in \mathbb{R}$.
- 2) Vis, at søjlevektorerne

$$\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

er egenvektorer for $\underline{\underline{M}}(a)$, og bestem de tilhørende egenverdier. Bestem en egentlig vektor $\underline{v}_3 \in \mathbb{R}^3$, som er ortogonal på $\underline{v}_1$ og $\underline{v}_2$, og vis, at $\underline{v}_3$ er en egenvektor for $\underline{\underline{M}}(a)$.

3) Bestem en ortogonal matrix $\underline{\underline{S}}$, således at $\underline{\underline{S}}\underline{\underline{M}}(a)\underline{\underline{S}}^{-1} = \underline{\underline{D}}(a)$ er en diagonalmatrix, og angiv også $\underline{\underline{D}}(a)$.

Opgave 4 (Vægt 20 %)

Lad

$$f(x, y) = 3x^2 - 5xy + 2y^2 - x + y, \quad (x, y) \in \mathbb{R}^2.$$

1) Bestem samtlige stationære punkter for f , og afgør om f har lokalt minimum, lokalt maksimum eller sadelpunkt i de fundne punkter.

2) Lad

$$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 2\}.$$

Skitsér området, og begrund, at f har både en største- og en mindsteværdi i A .

- 3) Bestem derpå største- og mindsteværdien for f i A .
- 4) Udregn

$$\int \int_A (2y - x) \, dx \, dy.$$

Opgave 5 (Vægt 20 %)

Betragt vektorerne

$$\underline{a}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{a}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{a}_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \underline{b}_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{b}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

- 1) Vis, at $(\underline{a}_1, \underline{a}_2, \underline{a}_3)$ er en basis for $\mathbb{R}^3$, og at $(\underline{b}_1, \underline{b}_2)$ er en basis for $\mathbb{R}^2$.
- 2) Opskriv koordinattransformationsmatricen $\underline{S}^{-1}$ for overgang fra $(\underline{a}_1, \underline{a}_2, \underline{a}_3)$ til den naturlige basis for $\mathbb{R}^3$, og koordinattransformationsmatricen $\underline{T}^{-1}$ for overgang fra $(\underline{b}_1, \underline{b}_2)$ til den naturlige basis for $\mathbb{R}^2$.
- 3) En lineær afbildning $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ er givet ved

$$f(\underline{a}_1) = \underline{b}_1 + \underline{b}_2, f(\underline{a}_2) = \underline{b}_2 - \underline{b}_1, f(\underline{a}_3) = \underline{b}_2.$$

Angiv den matrix $\underline{\tilde{A}}$, som repræsenterer f m.h.t. baserne $(\underline{a}_1, \underline{a}_2, \underline{a}_3)$ og $(\underline{b}_1, \underline{b}_2)$.

- 4) Bestem den matrix $\underline{A}$, som repræsenterer f m.h.t. de naturlige baser.

Opgave 6 (Vægt 15 %)

Det oplyses, at ligningen

$$e^{\sin(x-2y)} + \sin y - 1 = 0$$

i en omegn af $(0,0)$ bestemmer $y = f(x)$ som en C^2 -funktion af x . Udregn det 2. Taylorpolynomium for $f(x)$ i udviklingspunktet $x = 0$. Vink: Man kan få brug for differentiationsreglen: $(FGH)' = F'GH + FG'H + FGH'$.

Skitsér grafen for f i et lille interval omkring 0.